

Jubilej z razstavo

V okviru praznovanja občinskega praznika občine Ljubljana-Siška je občinska konferenca SZDL priredila v Vodnikovi domačiji 73. samostojno likovno razstavo Maria L. Vilharja, letošnjega prejemnika srebrnega priznanja OF. Pred otvoritvijo so pred Vodnikovo domačijo izvedli kulturni program Ženski pevski zbor Rozka Use-nik, Mešani pevski zbor Stane Kosec Gameljne, Mešani pevski zbor KUD Ivan Novak-Očka, Moški pevski zbor Karol Pahor in Mešani pevski zbor Ljubljanske banke.

Ob navzočnosti številnih uglednih družbeno-političnih in kulturnih delavcev je Vilharjevo razstavo slovesno odprl član predsedstva zvezne konference SZDL Jugoslavije dr. Marjan Rožič, ki je med ostalim dejal:

»Pred nami je nova likovna razstava znanega, cenjenega in uveljavljenega ustvarjalca Maria Vilharja. Ko se neki umetnik že 73-krat predstavlja delovnim ljudem in ljubiteljem kulturnega in umetniškega ustvarjanja, potem je očitno, da ima kaj predstaviti iz svoje delovne in ustvarjalne zakladnice in da ga ljude sprejemajo.

Razstava, ki je pred nami, sama po sebi pomeni mnogo. Njen pomen pa je še izrazitejši iz dveh razlogov. Najprej, tovariš Mario Vilhar letos praznuje nekaj svojih osebnih jubilejev, ki se lepo, nevsiljivo in delovno vgrajujejo v to razstavo. 30 let s svojimi samostojnimi umetniškimi razstavami bogati zakladnico slovenske likovne umetnosti, 40 let mineva od njegovega plodnega in originalnega grafičnega oblikovanja in 60 let zelo plodnega in uspešnega življenja. Ob teh jubilejih mu vsi, ki ga cenimo in poznamo, vse, ki nas navdaja s svojo vsestransko ustvarjalnostjo, iskreno stiskamo roko in čestitamo.

Ob tem pa nas navdaja prepričanje in želja, da bo tovariša Maria Vilharja uspešno prehojena pot umetniško spodbujala in ga hrabrila, da se ne bo zaustavljaj, temveč z istim žarom nadaljeval svoje ustvarjalno delo.

Razstava, ki jo danes odpiramo, pa je tudi del tistega, kar hočemo pokazati in izraziti ob jubileju — 40-letnici zmage nad mračnimi silami fašizma in uspešnega razvoja v svobodi. Z umetniškimi stvari-

Slikar in kipar Mario L. Vilhar se je rodil 1925. leta v Postojni, v umetniški družini. Z likovno umetnostjo se ukvarja že od leta 1943. Po tehničnem študiju in delovanju v industriji je ob delu študiral likovno umetnost. Deluje tudi kot pesnik, novinar, grafični oblikovalec in medaljer. Leta 1956 je uvedel v kiparstvo tehniko metalizacije, leta 1971 pa so v KS Zadvor odkrili njegov 7 m visok spomenik Prvi partizanski četi na Slovenskem. Do sedaj je imel 73 samostojnih razstav, od tega v tujini 24 (Avstrija, Danska, Italija, Nizozemska, Švedska in Svica). Pred svojo sedanjo razstavo je razstavljal maja in junija v Stockholmu in Zagrebu.

tvami hočemo izraziti tudi to, da je bila naša osvobodilna revolucija kulturno dejanje in daje boj za socialistično samoupravno družbo tudi pomembno kulturno dejanje.

Pri tem osebnost Maria Vilharja — delavca in umetnika dokazuje, kako družba, temelječa na svo-

bodi ustvarjanja in demokratičnih odnosih odpira in širi horizonte ustvarjanja vsakemu delovnemu človeku. Veličina svobode je živeti v miru, svoboda, zlasti v socialistični samoupravni družbi pa pomeni prostor za ustvarjanje.

Mario Vilhar je znan ustvarjalec in ga ni treba posebej predstavljati. Poznamo ga kot delavca kovi-narja, kiparja, slikarja, novinarja in aktivista. Za njega umetnost ni poklic, temveč nezadržna notranja nujnost in potreba. Strasten iskalec lepote in smisla življenja, ima v sebi neverjetno energijo in življenjsko silo, ki jo ne uporablja samo zase, ampak v pravem pomenu besede izžareva in prenaša tudi na druge, na svoje okolje, na ljubitelje umetnosti.

Tak je danes, tak je vse od mladih let, ko se je s težavo, z delom prebijal skozi življenje. Zato življenje tudi pozna, ga zna ceniti in ga skuša dopolnjevati, mu dati bogatejšo novo vsebino. Po otroštvu, polnem pomanjkanja, je postal študent tehnike, kovi-nar, delavec. Vedno ga je vlekle tudi v umetnost. Roka mu je sama od sebe segala po svinčniku in čopiču, prsti so mu nehote iz brezoblične gline oblikovali vtise, ki jih je srečeval in joživljal okrog sebe. Igral je, slikal scene, v propagando vnašal nove ideje in ji dajal človeške poteze. Skratka, bil je povsod in najraje sredi življenja in dela, tudi družbenopolitičnega. Naj ob tej priliki povem samo to, da ga je oblikovalo, navdajalo delo, z njim se je potrjeval povsod, kjer je bil in kjer tudi danes deluje. Delal je v jeseniški železarni in v Litostruji, srečujemo ga na mladinskih delovnih akcijah in letalskih aktivnostih. Iz življenja in dela so vznikale ideje, misli za umetniško ustvarjanje. Srečujemo ga kot novinarja in urednika, aktivnega delavca v kulturnih društvih in družbenopolitičnih organizacijah, kar kaže njegovo povezanost z življenjem. V to življenje pa vnaša in ga bogati s svojo plodno aktivnostjo.

Vse to dokazuje, da se naš jubilar na svoji delovni poti ni vzpenjal nad življenje in ljudi. Prav vpetost v življenje in tokove našega razvoja ga je navdajala, klesala, korigirala, dopolnjevala in usmerjala v samostojnem umetniškem ustvarjanju. 73 samostojnih likovnih razstav — od tega 24 v inozemstvu — dovolj jasno izraža plodno delo avtorja.

Mnoga priznanja, zaslužena in spodbudna, ga navdajajo, da tudi v bodoče pravega učitelja išče v življenju. Lepo ga sprejema Jugoslavija in povsod po svetu, kjer je doslej segla njegova slikarska in kiparska vnaša...

Današnji čas, obremenjen z mnogimi težavami, slabostmi in problemi, ne more biti izgovor, da bi kulturnim ustvarjalcem in kulturnemu ustvarjanju obrabali hrbet. Nasprotno, napredek, ki ga po svoji vsebini in smislu izraža in narekuje naš stabilizacijski program, ni mogoč brez vseh vrst ustvarjalnega dela. Vsak korak v socialističnem samoupravljanju je del kulture, kultura pa eden od pogojev njegovega razvoja, napredka.

Občinski praznik je letos bogatejši tudi zato, ker ga dopolnjuje ta lepa jubilejna likovna razstava.

Tovarišu Vilharju še enkrat najlepše čestitke ob jubilejih in še veliko uspeha v njegovem bodočem umetniškem in aktivističnem delu.

Čestitkam se pridružuje izdajateljski svet in uredniški odbor Javne tribune!

Z Vilharjevo razstavo se je prvič v vseh galerijskih prostorih obnovljene Vodnikove domačije predstavil samo en avtor. Mario L. Vilhar je razstavil 16 olj, 13 akvarelov in 3 skulpture v lesu, bronu in metalizirani terakoti. Med olji so izstopale tudi njegove priljubljene »Sončnice«, platno v izmeri 150 x 150 cm. — Posebna zanimivost te razstave je bil tudi prikaz Vilharjevega grafičnega oblikovanja in medaljerstva, ki je zaselo vsa področja v več kot 200 avtorskih delih — vse od filmskih plakatov do priznanj občinske skupščine in Zveze borcev NOV Ljubljana-Siška.